

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce:	bakalářská
Posudek:	oponenta
Práci hodnotil:	Kryštof Boháček, Ph.D.
Práci předložila:	Dominika Volfová
Název práce:	Pravá rétorika v Platónově dialogu <i>Faidros</i>

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Autorka si za úkol předsevzala pojednat o rétorice v jejím dobovém starořeckém kontextu a pokusit se obecně ji vymezit prostřednictvím jejích charakteristických znaků. Na tomto základě pak rekonstruovat Platónovo pojetí rétoriky, zejména s důrazem na koncept *pravé rétoriky* v dialogu *Faidros*. Za hlavní cíl pak pisatelka označuje *identifikovat jednotlivá pravidla pravé rétoriky ve druhé polovině dialogu Faidros* a následně tuto rekonstruovanou konceptualizaci prověřit prostřednictvím aplikace na tři *paradigmatické* řeči z první části dialogu.

Už z tohoto širokého zadání je vcelku zjevné, že na slušné úrovni není možné všem zmíněným bodům skutečně dostát, zvláště pak ne na velmi omezené ploše bakalářské práce. V průběhu práce se nicméně čtenář přesvědčí, že těžištěm je interpretace a textová analýza dialogu *Faidros* a to ještě specificky se zaměřením na zkoumání, jak Platónův vlastní text splňuje jím postulovaná theoretická kritéria.

Zmíněný záměr pojednat obecněji o rétorice tedy čtenář vůbec nemůže brát vážně, žádné systematické pojednání o rétorice z dnešní perspektivy práce neobsahuje a ani jej autorka, nakolik ji znám, není schopna. Nějaký úvod do antické rétoriky z filosofického pohledu nicméně Volfová nabízí, byť ve značně povšechném smyslu. Nutno jí připočíst k dobru, že i to v českém kontextu vyžaduje určité úsilí, téma je dlouhodobě zanedbané. Zde tady jakž takž své předesílané záměry splnila.

Mnohem slabší je ovšem obecné zpracování Platónova pojetí rétoriky, které naopak v českém prostředí pěstováno je na obstojné úrovni. Autorka na toto téma nabízí pár povšechných poznámek v rozsahu necelé strany, a to je opravdu málo! Samozřejmě nic Volfové nebránilo, aby se soustředila pouze na text jediného dialogu a tyto zjevně neuspokojivé a mlhavé výkřiky o výskytu rétoriky tu a tam v Platónově korpusu vůbec neprezentovala. Pojednání o rétorice v jiných Platónových dialozích je tedy více než tristní a v tomto smyslu pisatelka své záměry nenaplnila vůbec.

Naštěstí co se týče interpretace *Faidra*, tam se věc co do rekonstrukce pravidel pravé rétoriky i co do jejich konfrontace s textem dialogu podařila. Zde se avizované cíle podařilo naplnit zcela spolehlivě a mějme tedy za to, že se také jedná o hlavní a ústřední cíle celé práce.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita theoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

První polovina práce není nic jiného, než kompilace sekundární literatury, nicméně vcelku dobře vybrané a relevantní, navíc, jak jsem již předeslal, v českém prostředí nesnadno dostupné. Řemeslně je tato stránka odvedena dobře. Druhá část práce je založena na pisatelčině vlastní analýze textu *Faidra*, rekonstrukci pravidel

rétoriky (za podpory sekund. literatury) a rovněž tvůrčího rozboru tří řečí na základě dříve předložených pravidel. Byť je autorčin vlastní postup místy naivní a z hlediska současného bádání jistě ne právě objevný, jedná se nepochybně o autentické vyrovnání se s jedním z nejdůležitějších filosofických textů a to prostřednictvím závažného a náročného tématu. Na bakalářskou práci obstojný výkon.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Až na ojedinělé excesy odpovídá usu v oboru zavedenému. V případě citace dvojice autorek (Crowley-Hawhee) cituje v poznámkách pisatelka pouze první jmenovanou, což není ideální zejména vzhledem k většímu významu druhé z nich.

Zvláštní kapitolu tvoří bibliografie – je sice složena z dobře vybraných titulů, nicméně je skutečně neobyčejně skrovná, a to i na bakalářskou práci. Seznam není nijak strukturován, do jednoho tedy spadají primární texty – kromě *Faidra* jen vágně zmíněné, volně asociovaný Descartes a pak skutečně relevantní sekundární literatura. Když tedy škrtneme všechny „zbytné položky“, dostáváme se na 14 položek článků či knih, 2 akademické příručky a 1 pramen. Z toho poněkud mrazí...

Poslední zmínku věnujme anglickému Resumé, jehož jazyková úroveň spíše vyvolává dojem, že text snad mechanicky překládal spíše nějaký stroj, než myslící bytost. Pro pobavení komise vyjímám: *The goal will be identify the right rules of rhetoric in the second half of the dialogue Phaedrus. And then their application in three languages from the first half of the dialogue.* Oněmi enigmatickými **třemi jazyky**, v nichž mají být pravidla aplikována, není, světe div se, myšleno nic jiného, než **3 řeči**...

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Jedná se o slušně odvedenou bakalářskou práci s poněkud podceněným rozsahem sekundární literatury a sympatickými pokusy o autentické napodobení interpretačních vzorů ze současného bádání. Slabou stránkou je mizerná angličtina závěrečného resumé a přece jen celková plytkost práce: filosofující čtenář se neubrání otázce, co vlastně slečnu Volfovou vedlo právě k volbě tohoto tématu? Kde je nějaká badatelská vášně, co autorku na zvolené problematice tak zajímá, že se rozhodla jí věnovat rok života?

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Mohla by autorka vysvětlit význam tří příkladů rétoriky (zápasník, Periklés, lékař), které popisuje v závěru své práce? Resp. mohla by rozvést svou interpretaci těchto příkladů?

Ať se namáhám sebevíc, žádný výklad v jejím popisu nenacházím. Odkaz na Špinku (pozn. 75) a pouhý odkaz k *nesrovnalosti mezi Anaxagorou a Perikleem*, resp. *otevření otázky, k jakým cílům má rétorika dojít a jaké prostředky používat*, přece nevysvětluje vůbec nic! Pisatelka by měla předložit uspokojivé zdůvodnění toho,

1. proč tyto tři příklady Platón v dialogu používá,
2. k čemu v textu slouží a jakou mají funkci, a
3. proč je používá ona a jakou mají funkci v její argumentaci.

Jedná se přece o závěrečnou pasáž, kterou bakalářská práce vrcholí. Pak již následuje jen Závěr.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: za podmínky přesvědčivé obhajoby **velmi dobře**

Datum: 21. V. 2017

Podpis: Kryštof Boháček, Ph.D.